

ФАКТОРИ ПОГЛИБЛЕННЯ ТА ОСНОВНІ ФОРМИ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сучасні тенденції розвитку світового фінансового ринку свідчать про те, що трансформація економічних та фінансово-інвестиційних процесів в країнах стає дедалі більш глобалізованою. Стрімке поглиблення фінансової глобалізації відбувається переважно за рахунок зростання обсягів залученого іноземного капіталу в банківському секторі, активного надходження в країну іноземних прямих та портфельних інвестицій. «Фінансова глобалізація як полісистемний інтегрований об'єктивний процес є результатом поглиблених фінансових зв'язків країн, лібералізації цін та інвестиційних потоків, створення глобальних транснаціональних фінансових груп і справляє вплив на розвиток світової фінансової системи» [1].

Фактори поглиблення фінансової глобалізації та її позитивні наслідки представлено на рис. 1 [2].

Рисунок 1 – Фактори поглиблення та позитивні наслідки фінансової глобалізації

На сьогодні пріоритетними напрямками фінансової глобалізації є розвиток банківського та страхового секторів, валютного та фондового ринків, ринку фінансових послуг та деривативних контрактів, цифрових фінансових інструментів та віртуальних активів (рис. 2).

Рисунок 1 – Пріоритетні вектори та основні форми фінансової глобалізації

Окрім позитивного впливу фінансова глобалізація створює певні проблеми. Ми погоджуємось з думкою авторів [2], які основними недоліками фінансової глобалізації вважають: асиметричність результатів для різних груп країн; нестабільність світової фінансової системи; зниження регуляторної ролі національних держав; збільшення частки спекулятивних операцій при збільшенні масштабів транскордонного руху капіталу; використання офшорних зон у міжнародному бізнесі, що призводить до зменшення керованості фінансового сектору та податкових надходжень, послаблення міжнародного контролю; зростання боргової залежності країн-боржників від країн-кредиторів; банкрутство неконкурентоздатних виробництв тощо.

Україна є активним учасником світових глобалізаційних процесів, але на сьогодні спостерігається значне посилення асиметрії впливу фінансової глобалізації. Перебіг війни як впливового політичного фактору глобалізації залишається ключовим чинником гальмування економічного розвитку й основною загрозою для України як у теперішній час, так і в перспективі.

Інформаційні джерела

1. Онищенко С. В. Фінансова глобалізація як чинник впливу на бюджетну безпеку держави. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12, Ч. 2. С. 50–55. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_2_2017ua/12.pdf
2. Близнюк О. П., Ставерська Т. О. Сучасний стан і тенденції розвитку фондового ринку України в умовах викликів війни та фінансової глобалізації. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. праць. Харків: ДБТУ, 2024. Вип. 1 (35). С. 55-71. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/54669>